

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Dominica VI. post Epiphaniam. In parvitate magnitudo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA VI. POST EPIPHANIAM.

In parvitate magnitudo.

Simile est Regnum Cælorum grano sinapis. Matth: 13.

Raposterè judicare viderer AA. si parva magnis componere, si cubitalem nanum cum Encelado, muscam cum elephanto, leporem cum leone conferre; Triurbem nostram rustico mapali casæque pastoritiæ vellem assimilare. Sic Tityrus ille Virgilianus se ipsum stultitiæ arguit, quòd Romam patriæ suæ æquiparasset.

*Virg: Eclog:
1.*

Urbem, quam dicunt Romam, Melibœe, putavi

Stultus ego huic nostra similem, quòd sepe solemus

*Pastores ovium teneros depellere fœtus.
Sic canibus catulos similes, sic matribus hœdos*

Noram, sic parvis componere magna solebam.

Verùm hæc tantùm alias inter caput extulit urbes,

Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

At quanta erit si cum cœlesti urbe Hierusalem conferatur? Si terra tota respectu cœli granum exiguum est, quo non imaginabili puncto minor reputabitur Roma tantilla terræ portio? Nilominus contra omnes proportionum mathematicarum regulas increata sapientia totam illam immensam domum, & molem, (de qua Baruch ex-

Baru: 3. 24. clamat: ô Israël quam magna est domus

Dei, & ingens locus possessionis ejus) totâ, inquam, illam domum & molem ad unum granum sinapis reducit dnm ait: simile est Regnum cœlorum grano sinapis. Scimus equidem totam Homeri Iliada in nucem fuisse inclusam. Scimus integras Myrmeceidæ quadrigas unâ cum aurigis sub alas muscæ compactas; scimus navem à Callicrate fabricatam, quam apicula pinnis tegetet: credimus Adriano Junio cerasi nucleum in quassilli formam exculptum se vidisse testanti, in quo quindecim paria tesserarum suis punctis affabrè distincta continebantur: miramur horologium Caroli V. in anuli palam immissum: obstupescimus machinam Cosroës, in qua cœli effigies, astrorum, planetarumque motus, ac revolutiones cum sceptrigeris Angelis astantibus cernebantur; tum imbres pluere, micare, fulgura, tonitrua mugire; adeo ut ipse Jupiter indignatus dixerit:

Iam meus in fragili luditur arte labor; sed enim qui in uno sinapis grano tanta miracula exhibuisset, artificem hæcenus non vidimus, non audivimus, non legimus. Solius Dei est mundum universum ad punctum redigere posse, quando semetipsum, cum non haberet terminum magnitudinis, redexit ad terminum parvitatæ grani sinapis; quam artem omnium maximam & vos ego hodie docebo.

Si.

Simile est Regnum Caelorum grano sinapis. Tò Regnum Caelorum, in triplici potissimum significatione ab interpretibus accipitur. Primò propriè significat Beatorum sedem, quo sensu loquitur D. Gregorius: Caelorum Regnum, fratres charissimi, idcirco terrenis rebus simile dicitur, ut ex his que animus novit, surgat ad incognita qua non novit. Qualiter simile dicitur nuptijs, (Matt: 19.) canæ, (Luc: 14.) denario, (Matt: 20.)

2. Significat Christi Ecclesiam. Sic alio in loco idem Doctor: sciendum, inquit, nobis est, quòd sæpe in sacro eloquio Regnum Caelorum presentis temporis Ecclesia dicitur; quomodo intelligenda est parabola vineæ, (Matth: 20.) sagenæ, (Matt: 13.) zizaniorum. (ibidem.) 3. Ipsum Christum, juxta quam acceptionem nonnulli hodiernam sinapis parabolam illi applicant. Hilarius enim ait: grano sinapis se Dominus comparavit, acri maxime & omnium seminum minimo.

Et Præful Mediolanensis: ipse Dominus granum est sinapis. Nam sicut hoc minus est omnibus seminibus: ita ille suo ipsius testimonio, minor est in Regno Dei. Minor existimatione hominum, inquit Augustinus; minor, id est, humilior in Ecclesia, inquit Doctor Seraphicus. Humiliavit semetipsam in tantum, ut se infra pedes Judæ abijceret, imò planè à Judæis conculari pateretur: interim eum (verba sunt Ambrosij) velut granum sinapis, qui non attriverat populus, nesciebat. Jam si omne semen generat sibi simile, unumquemque cum Theophylacto admoneo: tu quoque, ô Christiane, granum esto sinapis.

Esto minimus omnibus seminibus, id est hominibus, (semen enim non tam *Abrabæ*, quàm ipsius Christi *sumus*) minimus in oculis tuis, minimus opinione, minimus hominum existimatione, qualiter Paulus, licet abundantius omnibus laboraverit, sese vocat *minimum Apostolorum*, secutus regulam *Siracidæ* docentis: *quantò magnus es, humilia te in omnibus*, hoc est, quantò magis ceteris excellis & emines, tantò minor appareas, tantò magis te vilificias. Apostolum imitatur summus in terris Christi Vicarius, qui se ad parvitatem grani sinapis redigit, cum non aliter se appellet, quàm *servum servorum Dei*, hoc est, in Ecclesia minimum. Et ne vanam putemus appellationem, quotannis feria V. majoris hebdomadæ, duodecim pauperibus pedes abluit, eosq; exosculatur. De Clemente VIII. fide dignissimus illius temporis scriptor ista memorat. "Quot ille quantasque elemosynas quotidie in suo cubiculo distribuit! Nonne decem ibi pauperes, mutati in dies, singulis diebus aluntur? Hi prodeunte ad prandium aut cœnam Pontifice ad pedes ejus se abijciunt, quos ille morbidis suis manibus sublevat, deinde aquam eorum lavandis manibus affundit, ac mensam suæ oppositam, & iisdem cibis instructam consecrat, & ubi singulis potum infudit, suæ demum mensæ assidet, à pauperum mensa parvo intervallo distanti. Feriâ quintâ sanctæ hebdomadæ, & sæpè aliàs, idem Sanctus Pontifex viginti quatuor pauperibus pedes lavat, & osculatur; deinde in novo S. Petri palatio prandenti-

Ioan. 8. 33.

1. Cor. 15. 9.

Eccli: 3. 20.

Florim Rē.

de orig.

her. 1. 5.

c. 4.

bus

Greg. hō. 11.
in Evang.

Idem hom.
12. in Evan.

Ambros.
Marc. 4.
31.
Luc. 7.

Aug. l. 2.
cōt. adversi
leg.
Bonnav:

bus per duas aut tres horas ministrat.
 B. Franciscus Borgias, primùm Dux
 Ribad. lib. Gandiæ, postea humilis Jesu socius eod-
 4. vitæ c. 1. dem sacro die ad Tirones Societatis
 verba faciens: nullum, aiebat, hodie in
 mundo locum reperi. Sextum enim jam
 annum ad Iudæ pedes illum mihi finge-
 bam; nunc dum Christum attentè consi-
 dero is advolutum lavare, tergere, oscu-
 lari, nullum mihi inde expulso relictum
 video locum. Consonè prorsus ad spi-
 ritum sui Sancti Patris Ignatij, qui il-
 lud sibi à Deo petendum esse dicebat,
 ut ejus mortui cadaver volucris &
 feris laniandum obijceretur. Nam
 cum ego sterquilinum, inquit, & dete-
 stabilis omnino sim, quid aliud meis crimi-
 nibus dignum expecta? O utinam (Gvar-
 ricus serm. 1. de purificat. ricus verbis utor) nos illam haberemus
 humilitatem in peccatis nostris, quam ve-
 rè sancti habuerunt in virtutibus suis!
 Ausim dicere, brevè & ipsi sancti per-
 fectique evaderemus. Facillimum
 enim ad obtinendam in quocunq; sta-
 tu perfectionem compendiū est humi-
 litas. Suffragatur huic meæ sententiæ
 celeberrimus Ecclesiæ Doctor Augusti-
 nus, qui uti sese alicubi peccatorem pri-
 mum & ultimum appellat; ita rogatus,
 quānā ad cælum brevissima esset via,
 respondet: ea est prima humilitas, se-
 cunda humilitas, tertia humilitas, &
 quoties interrogares, hoc dicerem; sicut
 Rhetor ille nobilissimus, cum interrogatus
 esset, quid ei primum videretur in eloquen-
 tiæ præceptis observari oportere; pronun-
 tiationem dicitur respondisse: cum qua-
 reretur, quid secundo, eandem pronun-
 tiationem; quid tertio, nil aliud quam pro-
 nuntiationem dixisse. Si interrogares,

& quoties interrogares de præceptis Chri-
 stiana Religionis, nihil me aliud responde-
 re nisi humilitatem liberet, etsi fortè alia
 dicere necessitas cogeret. Humilis ali-
 quis Religiosus, velut granum sinapis
 in hac vita apparet minimus, vilis,
 despectus; postquam autem in resur-
 rectione de terra, in quam projectus
 fuerat, excreverit, apparebit arbor,
 fietque major multis Regibus, ac sum-
 mis mundi monarchis. Illustre hu-
 jus rei exemplum referunt annuæ Col-
 legij Neapolitani nostræ Societatis
 Coadjutorum aliquis istic obiit, & non
 multis post diebus visendū se præbuit
 Medico, qui nostris agris suam com-
 modabat operam, & defuncti, nostri-
 que ordinis erat amantissimus. At-
 tonitus hoc favore medicus, rogat il-
 lum, salvus ne sit? Religioso annuen-
 te; liceat mihi subjungit iterum, unum
 alterumve ex te quærere: an Philip-
 pus II. Rex noster inter cœlites est,
 & uter vestrum gloriam majorem pos-
 sidet? Respondit Coadjutor, Philip-
 pum quidem cœlo adscriptum: quòd
 verò ad gloriam attineret, tanto illum
 intervallo à sua gloria abesse, quanto
 ipse vivens abfuerat ab ejus summa
 majestate. Et tamen optimus iste
 Princeps, quàm laudabiliter, quàm san-
 ctè vixit, ut in ejus vita primùm Hi-
 spanicè, tum Latinè conscripta hoc ei
 nonnemo det testimonium. " Cre-
 dendum est, DEI in cœlo aspectu frui
 eum Regem, qui tantus zelotes Fidei
 extitit, tam amicus justitiæ, quam nun-
 quam rupit, teste ejus Confessario, nisi
 deceptus, aut per ignorantiam, tam
 rectæ & sanctæ intentionis, tantus cul-

apud Bar-
 ry solitud.
 bagioh.
 die 5.

Philippi II.
 vitam His-
 panicè scri-
 psit Cervera.
 Latine
 Franc.
 Guill-
 mann.

tor Religiosorum, tam modestus, sicut bonus artifex sedens in domo tua exemplaris, & providus suis omnibus cum reque, Regnum Dei adeptus es; ego in actionibus, tamque circumspectus, autem velut sine discretione omne tempus ne quisquam sua in praesentia de altero meum in solitudine terens, necdum verbi detraxeret, tam patiens & æquanimis, tui assumpsi mensuram. Simile quid tam devotus, & assiduus in divino cultu, & præcipue Sanctissimi Sacramenti, evenit alijs Eremicis, qui hominibus quique tanta liberalitate in rebus ad secularibus abjectis & humilibus divinitus postpositi sunt, dum scire cuperent, quonam apud Deum forent gradu perfectionis. Theodulus triginta annis in columna stetit, & tamen meritis æquiparatus est Cornelio cuidam Mimo. Quin & ipse Dæmon rigoribus omnibus excellentiorem agnovit humilitatem: quippe aliquando S. Macario messoris habitu cum falce, *Rufin. nra.* occurrens, in eum impetum fecit veluti graviter percussurus; sed vanâ sine *124.* viribus irâ. Mox cum indignatione vociferari coepit: ô Macari non possum te lædere, quantumvis te longè sim robustior, & in exercendis arduis operibus multò exercitior. Tu crebrò jejunas; & ego nullo reficior cibo. Tu sæpe vigilas; ego semper. Tu multis te laboribus fatigas; ego nunquam quiesco. Verùm re unâ, fateor, me vincis. Quidnam illud est, quærit Macarius? Mox Cacodæmon: humilitas, exclamat, & cum voce oculis sese subducit. Frustra ergo seculares difficilem suo statui perfectionem queruntur, frustra de obtinenda sanctitate desperant: nam licet jejunijs, contemplationibus, vigilijs, austeritatibus vacare, & in corpora more Regularium sævire non possint; at se ipsos vilificare, humiliter de se sentire, amare nesciri, deteriores se alijs reputare, postponere, cedere, opprobria quælibet pa-

Sentent.
P.P.

Antoni nondum ad mensuram Coriarij Alexandrini pervenisti. Quâ voce auditâ Antonius Alexandriam extemplò cõntendit, & Coriarium diu quæsitum tandem invenit. Hic indignum se ratus tanti viri præsentia, viso illo obstupuit. Quem comiter affatus Antonius: refer, inquit, opera tua, quia propterea relicta eremo, huc veni. Qui respondit: nescio, me aliquando boni aliquid perpetrâsse. Unde ex cubili proprio mane consurgens, antequam in opere meo resideam, dico, quod omnis hac civitas à minore usq, ad majorem ingrediatur in Regnum Dei propter justitias suas: ego autem solus propter peccata mea pœnam ingrediar sempiternam. Quod verbum antequam serò quiescam, ex cordis mei recenseo veritate. Hoc audiens B. Antonius dixit: in veritate fili

H tien-

tienti animo tolerare, quidni possint? Sed ejusmodi est hodie seculi status, ut qui velit alteri cedere rarus reperitur. Exercitium istud pene tam difficile multis videtur, quam ipsi Dæmoni, qui ardere in Inferno mavult, quam sincero humilitatis affectu tria verba pronunciare: *Deus miserere mei. Difficilius arrogantiam quam auro care-*

rara virtus est, ait Bernardus, ut magna licet operantem magnum te nescias, imò hoc ego ipsis virtutibus mirabilis judico. Et alibi: qua est hac tam sublimis humilitas, qua cedere non novit honoribus, in-solefcere gloria nescit? non est magnum in abiectione esse humilem; magna & rara virtus est humilitas honorata. Sed si magna & rara, tantò magis à magnanimis & altum sapientibus appeti deberet. Propriè enim altum sapit, qui humiliter sapit, & is verè excelsus est, qui infra omnes est. Ad mentem ipsiusmet Christi loquor; qui exortà subinde contentione inter discipulos: *quis eorum videretur esse major? litem ita diremit: qui major est in vobis, fiat sicut minor; & qui precessor est, sicut ministrator. Quasi dixisset: qui vult magnus videri, altiora se ne quaerit. Nam quò altiùs quis ascendit, tantò minor apparet. Hinc Ezechiel Propheta custodes turrium Tyri appellat pygmæos: pygmaei, inquit, qui erant in turribus tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per gyrum, non quòd verè pygmæi essent (quæ enim laus tales habere propugnatores?) sed, ut explicat Hieronymus Prado, cùm procerà eminerent staturà, ob altitudinem turrium infernè aspicientibus pumiliones visi sunt. Eapropter S. Franciscus Seraphicus Pontifici Fratres suos ad dignitates Ecclesiasticas elevare volenti, egregiè respondit: *Fratres mei idcirco Minores dicti sunt, ut majores fieri non presumant*, quasi hoc ipso jam summi essent, quia Minores. O verè nihil excelsus humilitate (magni Praesulis verba sunt) *qua quasi semper superior**

Hier.ep.90.

Bern:serm. 13. in Cant.

Hom: 4. super missu.

Lucæ. 22. 24.

Ezech. 27. 11.

Ambros. in Luc. c. 7. apud Hæricum Engelgräv. p. 2. Dom. 16 Pentec.
 rior nescit extolli, quia nemo id affectat, quod infra se judicat. Beatum nostrum Franciscum Borgiam Ducali coronâ sub pede positâ ita sese ad sublimia incitantem non nemo inducit: amice ascende superiùs. Episcopali infulâ adjectâ: amice, ascende superiùs. Galero purpureo appposito: amice ascende superiùs. Conformiter regulæ ac consilio melliflui Patris monentis: descende, ut ascendas; humilitas casum nescit, scit ascensum. Nec Maria unquam, eximij Theologi judicio, super omnes cœlicolas ascendisset; nisi mentis humilitate priùs sub omnibus descendisset; eò quod vis ad ascensum sit humilitas. Imò audeo dicere, si qua unde unde justæ superbix dari posset materia, dandam ex sui contemptu, & despicientia. Notavit acutè Ambrosius, cur Christus Patri tunc suum commendaret spiritum, quando extremè humiliatus fuit, & ait: videte magnum mysterium. Quale illud? Nunc commendat in manus Patris spiritum, quia totum alias jam nihil capit

Christum, præter unicum Patris amplissimum & immensum suum, quasi diceret: tantum illum auxerat, dilataverat, & extulerat ignominia crucis. Idem etiam miratur, cur monumenta eo defuncto aperta sint, docetque id eò factum, quòd in tantam magnitudinem suis è tormentis excreverit, ut vel ipsa terra intelligeret, sepulchrum unum augustissimo & amplissimo ejus cadaveri non sufficere. Et quid hoc mirum? Si unum pulveris nitrici granum incensum teste celebri Mathematico, (a) spatium (a) Snellio. occupat centies vigesies quinq; millies majus se ipso non incenso; si unum minimum sinapi in tantam arborem sese explicare potest, ut volucres cœli habitent in ramis ejus; tantò amplius in cœlis occupabit spatium homo, quantò minorem in terris locum occupavit. Gaudet enim summè Deus, inquit Oleaster, ex minoribus majores facere; ut si cupias major fieri, te facias minimum. Gen. c. 48.

